

Marijine

G. Milač Šimon, profesor
Zvezna ul. Maribor, plus to katehize

MI 2
Sobota

Marijin List s Kalend. Srca Jezušovoga

Letc XVII. št. 44.

Glasiló Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

Izhaja vsako nedelo.

CENA: na skupni naslov 25, na posameznoga pa 30 Din. V drugih evropskih državah 75 Din. V Ameriki, Avstraliji z Marijinom listom vred 4 dolare.

Cena oglasov: cm² 75 par, med tekstom 1:50 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popüst od 5%—25%. Takso plača uprava, poštnino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črensovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Novi župnik püšpekove cerkve.

Za župnika püšpekove (stolne) cerkve v Maribori je postavljeni mil. g. msgr. M. Umek, kanonik, kaplan sv. Oče i dekan. Novi g. župnik je tüdi pri nas poznani, ar je pri prvejšem firmanji sprevaljao prezvišenoga nadpastera dr. A. Karlina. Pri župnijskom deli njemi želemo vnogo božega blagoslova.

Kralesko zdavanje.

Preminočo soboto sta bila v baziliki sv. Frančiška v Assisiji zdaniva bolgarski krao Boris i italjanska princesa Ivana. Pri toj priliki so se vršile v Assisiji velke slavnosti.

V ednom sprevodi 262 trüg.

V soboto so v Alsdorfi pokopali žrtve velke eksplozije v Alsdorfi. Naednok so položili v jame 262 mrtveca. Sprevoda se je vdeležilo 150 jezer lüdi. Sprevoda so se vdeležili tüdi zastopniki naše i francoske vlade.

Vtopilo se 200 ribičov.

Na bretonskom morskem bregi je pred nedavnim divjao velki viher. Pri toj priliki je preminolo prek 200 ribičov. Vsa znamenja kažejo, da so v morji našli smrt.

Komunisti usmrtili 60.000 lüdi.

Londonski listi poročajo, da so komunisti priredili v kroglini Nančanga na Kitajskom grozno klanje. Pomorjenih je bilo okoli 60 jezer lüdi.

Najstarejši avstrijski officer vmro.

V Karlovih Varyh je vmro 97 letni vpokojeni polkovnik Julij Knoll, ki je bio najstarejši officer avstrijsko-vogrske vojske.

Kitajski vladni predsednik krščenik.

Preminoči četrtak se je dao okrstiti maršal Čang Kaj Šek, predsednik nacionalistične vlade.

Veličastne zaključne slavnosti 25 letnice Marijinoga lista.

Tridnevnic. — 6000 sv. obhajil. — Slovesna sv. meša. — Prošecija z 10.000 verniki.

Kak lepi in za vse katoličane v Slovenskoj krajini pomenlivi so bili dnevi od preminočega četrtka do nedele, je žmetno popisati. Celi Črensovci so bili okičeni in od vseh strani naše krajine je vrelo den za dnevom na jezere vernikov. Slavio se je tam zaključek 25 letnice Marijinoga lista i to čisto v cerkvenom, katoličanskom dühi, ka je v dnešnjem materijalističnom časi velikanskoga pomena.

Marijin list je bio skoz vseh 25 let nabožen list. Kak nas je zgajao, je pokazala tridnevnic. Velika črensovska cerkev je bila vse tri dni puna naroda i nad 6.000 vernikov je prejelo svestvi sv. pokore i Rešnjega Tela. To več pove, kak debele knige.

Glavne slovesnosti so se vršile v nedelo. Celi den je bilo spostavleno sv. Rešnjo Telo. Od ranoga jütra do poldne so se aldüvale sv. meše. Cerkev je bila celi čas nabito puna. Ob 10. vöri je meo salezijanski provincijal, g. dr. Wallend predgo od Marije, nato pa je aldüvao rajhenburški opat, g. Epalle Placid slovesno sv. mešo, pri šteroj njemi je dvorilo prek 10 dühovnikov. Med svetov mešov je popevala cela cerkev i to tak lepo i mogočno, da se je gotovo čülo do nebes.

Po božoj službi so se zbrali gospodje dühovniki pri g. J. Klekli, uredniki i izdajатели Marijinoga lista, do 100 gorečih širitelov i širitelic pa v Žižkih pri šolskih sestraj. Oboji so bili pogoščeni.

Slovesnosti so se zaključile z velikanskov procesijov, ki se je začnola popoldne ob štiraj. V toj procesiji je šlo do 10.000 lüdi: dece, mladencov i mladenk, možov i žen. Što je to procesijo vido i čüo mogočno popevanje teh vnoгих jezer, je

mogao pripoznati, da je lüdstvo Slovenske krajine istinsko verno.

K 25 letnici M. lista so častitali vnogi gospodje. Pozdrave so poslali: prevzvišeni nadpüšpek dr. A. B. Jeglič, presvetli püšpek dr. I. Tomažič, dr. Hohnjec, biv. minister Vesenjaj, lendavski srezki načelnik dr. Farčnik, predsednik sodišča dr. Fabjani, Salezijanska družba, Misijonska družba i vnogi drügi. Vsi so želeli Marijinomi listi, da včini tüdi nadale dosta za nas.

Črensovske slovesnosti so posvedočile, da smo verni. To je za nas velko odlikovanje. Vernost je za človeka prvi kinč, šteroga mora čuvati, kak svoje oko. Živa vera v Boga-Odrešenika, Sodnika i Plačnika je tista, ka pozdigavle človeka nad žlvali. Brez te vere bi bili kak drüge stvari. Ta vera nas naravnavele po življenjskoj poti. Ona nam postavlja meje i nas spominja kakše düžnosti mammo kak stvari, ki smo stvarjene po božoj podobi.

Verni smo. To naznanjamo vsem. To naznanjamo posebno zgojitelom naše dece i vsem tistim, ki ščejo kak narodni delavci širiti med nami narodno zavest i narodno prosveto. Prava narodnost, prava lübezen do domovine i vladara se da zbüditi samo v vernom, ar je pred vsem vera tista, ki človeka navaja na takšo lübezen.

Cerkev za 1100 miljon Din.

V Liverpoli na Angleškom je bilo spravišče, na štero je prišlo 250 jezer katoličanov. Nadpüšpek je zbranim povedao, da bodo zidali cerkev, ki de koštala 4 miljone funtov, po našem 1100 miljon Din.

Kalendar.

november (30 dni) 45. teden.

dnevi		Rim. kat.	Evang.
m.	tedna		
3	pond.	Verne duše	Verne d.
4	tork	Karol Bor.	Emerik
5	sreda	Mirko	Blandina
6	četrtak	Lenard ☉	Erdman
7	petek	Engelbert	Malahij
8	sobota	Bogomir	Severij
9	nedelja	Božidar	Teodor

Senje: 5. Beltinci, 6. Sv. Križ.

Vreme: V začetki vedro, v sredini mrzlo, na konci oblačno i dež.

Murska Sobota

Nova šola.

Od zidanja nove šole se je že mnogo govorilo. Se razmi, da govorjenje samo ne pomaga, čeravno je sto — ali jezero kilometrov dugo, nego trbe začniti z resnim delom i to tem bole, ar zdašnja šola v Soboti ne ravno preveč v ponos i ar tudi ovak ne odgovarja potrebam časa.

Preminoči teden se je vršila za zidanje nove šole komisija. Zbrala je za novo šolo prostor blüzi gimnazije i je tudi inače določila vse potrebno. Preostaoe teda to, da se določbe komisije kem prle obistinitijo. Vse, ki majo na skrbi to delo, prosimo, da se poprimejo dela.

*

— **Češkoslovaški den.** 28. oktober je češkoslovaški narodni svetek. V Soboti se je slavio preminočo nedelo.

— **Železniška konferenca.** Vpondelek, 3. novembra se bo vršila v hoteli „Krona“ železniška konferenca, na šteroj se bo govorilo od spremembe voznoga reda i od otvoritve prometa z Vogrskov.

— **Odhod staroga znanca.** V nedelo je zapüsto Soboto s svojov ženov bivši odvetnik g. Aleksander Olojš. Preselo se je k svojim sini v Monošter.

— **Obisk celskih dijakov.** Preminočo soboto so se pripelali s svojimi učitelji dijaki kmetijske nadalüvalne šole iz Celja. Ogleдали so si Soboto, rakičansko kmetijsko šolo i nešterne drüge posebnosti.

— **Odhod prilüblenoga učitelja.** V tork se je poslovio od nas g. učiteo A. Zej. Odišeo je k vojakom. Mladi gospod je bio vseširok jako prilübleni. Želemo njemi, da bi se po odslüženoj vojaščini povrno k nam.

— **Davčna uprava** se je preselila v novo hišo Kardošove gospe.

Ka novoga v Belgradi ?

Zastopniki Zagreba pri krali. Preminoči četrtak je Njeg. Vel. krao sprijao dr. Srkulja, župana i zastopnike Zagreba, ki so njemi poklonili v dar Pongracov grad v Zagrebi. Krao se je za dar radostno zahvalo.

11. november — den mira. Prosvetno ministerstvo je odredilo, da je 11. november posvečeni miri. Po vseh šolaj bodo predavanja od vseh pitanj, ki so z mirom v zvezi.

Konferenca agrarnih držav. 5. novembra se bo vršila konferenca zastopnikov vseh držav, ki so se vdeležile konference v Bukarešti. Govorilo se bo od odaje polskih pridelkov.

Industrijska banka. V pravosodnom ministerstvu so zdelali načrt za industrijsko banko, ki se ustanovi v Belgradi.

Kongres zveze zdravstvenih zadrug. V nedelo se je vršo v Bel-

gradi kongres Zveze zdravstvenih zadrug, šteroga se je vdeležilo 350 odposlancov. Na kongresi se je razpravlalo od zadev, ki so v zvezi z našim zdravstvom.

Svetovna politika.

Avstrijski proračun. Novi proračun (za l. 1931.) male Austrije de znašao 17 milijard Din. Te proračun je od zdašnjega precu vekši.

Zmaga revolucije v Braziliji. Revolucija, štera si je stavila nalogo, da prisili vlado na odstop, je končana. Državni predsednik Luiz je odstopo. Ravnotak tudi vlada. Novo vlado je sestavo general de Castro.

Vogrski volilci proti vladi. V Pešti se je vršilo veliko volilno spravišče, na šterom je bilo 50 jezer volilcov. Vsi so zahtevali, da Bethlenova vlada odstopi, ar pela državo v vsigdar vekšo gospodarsko krizo.

Fotograf-ske mašine i potrebšćine dobite po primernoj ceni v trgovini Izidor Hahn.

— **Vizitacija v špitali.** Preminočo soboto i nedelo se je zdržavala v špitali pri sestraj častita mati Karitas Alt iz Djakove.

— **Odaja v gradi.** V dnevaj 6, 7. i 8. novembra se bo v gradi odavala kuhinjska posoda i gospodarska šker. Med tov se bodo našle tudi stvari za kmečke küharce i gospodinje.

— **„Mlinar i njegova hći“** se bo igrala v petek večer i v nedelo popopoldnevi. Igra popisüje življenje mlade, pobožne deklice.

Smrtna kosa. V tork večer je v špitali mrla 36 letna Gomboši Katarina, žena vp. železniškoga mašinistra. Mlado ženo je zadela žalostna smrt. Na nogi je mela malo ranico, štero njoj je napravio šolin. Rana se je razčemerila i noga je otekla. Kda je šla žena k doktoru, je bilo že prekesno. Prunt joj je vdaro k srcu i mlado življenje je vgasnolo. N. p. v ml

Slovenska krajina.

— **Kalendar Srca Jezušovoga za prišestno leto** je dosta lepši i vekši kak letošnji. Dobi se v Prekmurskoj tiskarni v M. Soboti i na upravništvu Novin v Črensovcih. Vreden je 20 Din., a košta samo 10 Din.

— **Pozdrav iz Nemčije** vsem domačim, tišinskoj fari, uredništvu i upravi Novin, g. Kereci i „tebi, domovina Jugoslavija iz štere smo z bolećim srcem vandrali 3. aprila kak lastavice i v štero se z veseljom povrnemo“ pošilajo: Ludvik Horvat paler, Neža Horvat, Alojz Gider, Leopold Vučina, Štefan Zrinski, Aleksander Hassai, Ivan Hüll i Marija Gider.

— **Obeso se je.** V Rakičani se je preminoči teden obeso Cizelj Jožef. Meo je dosta križov i težav, šteri so ga spravili v takšo dvojnost, da si je že trikrat šteo vzeti življenje. Tretji krat se je istinsko skončao. Pri hiši je bio sam. Edno noć si je privezao za prosnice vajati se je zadrugno. To je vćino v popunoj düševnoj zmešanosti.

— **Premestitve učitelstva.** Nedelski listi so objavili imena učitelov i učitelice, ki so premešćeni. Iz naše krajine so med temi sledeći: Ažman Emilija iz Beltinec v Celje, Ažman Gabrijel iz Dolnje Lendave v Konjice, Babić Filip postane šol. upravitel v Puconcih. Baltazar Viljem iz Brezovec v jezersko, Bantan Julija iz Pečarovec v Muto, Čepuder-Ferenčak Marija iz Melinec v Ptuj, Černi Viktor iz Sv. Jürja v Kostrivnico, Čeh Branko iz Slovenske Bistrice v Pertočo, Deneš Marija iz Fokovec na Tišino, Gaberjevčič-Praprotnik Sonja iz Sv. Marka v Mursko Soboto, Gorišek Marija iz Melinec na Ptujsko Goro, Hočevvar-Draksler Marija i Hočevvar Ciril iz Kroga v Maribor, Horvat Bela iz Pinc k Sv. Juriji, Horvat Izidor i Horvat-Stante Albina iz Hotize v Doljno Lendavo, Kotnik Dragotin i Kotnik-Praznik Justina iz Kobilja v Slivnico, Košenina Vlado i Košenlna-Povše Roza iz Dokležovja v Sv. Lenart, Lapajne Alojzij iz Budinec v Šalovce, Majnik Ferdinand iz Jezerskega v Brezovec, Mayer Marija iz Murske Sobote v Prosenjakovce, Poredoš Štefan iz Pertoče v Dokleževje, Potočnik Matilda z Murske Sobote v Griže, Rock Marija iz Kostrivnice v Doljno Lendavo, Šajna Ljudmila iz Bogojine v Črno, Števančec Rudolf iz Šalovec v Budince, Seči Ljudevit iz Dol. Lendave v Loko

pri Žusmi, Sušelj Katarina iz Čentibe v Sostro, Tivadar Janez iz Črensovec v Pince, Titan Josip šolski upravitel postane navaden učitelj v Puconcih, Velnar-Murša Amalija iz Št. Janža v Mursko Soboto, Žener Vilim iz Ivanec pri Dolnji Lendavi v Senovo pri Rajhenburgi, Sfiligoj Aleksander iz Št. Jurja na Tabori za upravitelja v Turnišči, Štefancjoza Andrej iz Kuzme pri M. Soboti v Slovenjgradec.

— „**INKA**“ dišeča vinovica odstrani zagotovo i hitro vse bolečine reumatizma, zobobola, glavobola. Pri smicanji, prehladi, bolečinah želodca pomaga „**INKA**“. Eden glažek z točnim navodilom košta 12 Din. Dobi se apoteki pri SVETOJ TROJICI v DOLNJOJ LENDAVI.

Zastopstvo Transoceanika, glavne italijanske linije je v D. Lendavi na glavnoj vulici. 17

— **Rojari v Slov. Krajini.** Banska uprava je poslala na podružnico Čebelarskoga društva v D. Lendavi dopis, v šterom navaja, da namerava v dolnje-lendavskom i mursko-sobočkom okraji prirediti poučna čebelarska predavanja i tečaje brezplačno. Zato se naprošajo vsi rojari, kotrige društva i drugi v dolnje-lendavskom srezu, da prijavijo kemprle svoje naslove, če se želejo vdeležiti predavanj i tečajov. Gg. učitelj i č. duhovniki se naprošajo, da bi rojarom pomagali pri sestavljanji seznamov z navedbov sistema i panjov posameznih rojarov. Zednim naj bi se stavili tudi predlogi za primeren prostor, kde naj bi se predavanje vršilo. Sezname naj se pošlejo na podružnico Čebelarskoga društva v Dolnjoj Lendavi, ki sporoči rojarom kde i kda se bo predavanje vršilo.

— **Nova šola v Odrancih.** Že prle se je dognalo, da je v Odrancih potrebna nova šola. Delo za novo šolo se je začnol s tem, da so občani podrli staro šolo. Dober cigeo se ponuca pri zidanji nove šole. Kupili so še 40 jezer novoga cigla, 300

vozov pesika i 300 vozov kamna. Dne 25. oktobra je okr. šolski odbor od kr. banske uprave dobo 50 jezer Din. podpore. Ta podpora pa ostane samo te, če se začne zidanje pred 31. marcom prišestnoga leta. Ar so Odrančarje pametni ljudje i nedo štelil izgubiti te podpore, začnejo šolo prle zidati i to tem bole, ar majo svojo deco jako radi ino jim privoščijo lepo novo šolo. Za podeljeno podporo se občani l'anskoj upravi zahvaljujejo. Ravnotak so zahvalni beltinskoj grofici za pesek i kamen.

— **Povodni.** Sobota i nedela sta bila žalostniva dneva za nešterne kraje. Ledava, Kučnica, Črnc, Dobel i drugi potoki so prestopili brege i se je voda razlejala po njivaj i senožehtaj. V Renkovcaj, Vančavesi je šla voda v hiše. V Püšči so pobegnoli cigani pred vodov, ki njim je vdrla v kuče, na drevje. Voda je vničila vno-go setve i je napravila tudi precu druge škode.

AGRARNE ZADEVE

Sklepi občnoga zbora. Na zadnjem občnom zboru Agrarne zadruge se je sklenolo:

1. Cene Agrarne zadruge za zemlo bodo tiste, ki jih določi agrarni zakon.

2. Vsaka kotriga zadruge dobi v slučaji nesreče, ki jo zadene podpora. Več od toga pri drugoj priliki.

Vest iz Belgrada. Zadruga je dobila sporočilo, da je agrarni zakon za naše kraje že gotov i se nahaja pri ministerskom predsedniku, ki ga v kratkom časi predloži Njeg. Vel. krali v podpis. Po načrti toga zakona de najvišiša cena agrarne zemle pri nas okoli 2000 Din. Več prihodnjč.

Razgled po domovini.

Ministri med narodom. Da bi ministri kem bole spoznali razmere v državi, so se sami podali med narod. Prehodili so velki del Srbije, Bosne, nato so se podali v Bačko in druge kraje Hrvaške. Ministre je narod vsešiom sprijao z navdušenjom. Ministri so v svojih govoraj naglašali, da vlada dela samo na to, da bi domovino i narod pripelala do kem vekšega blagostanja.

Prisrčno slovo v Maribori. Iz Maribora je bio predstavljeni komandant g. general Živko Stanisavljevič. Pred odhodom so njemi prijateli priredili poslovilni večer, šteroga so se vdeležili vsi mariborski odlični predstavniki, med njimi tudi pušpek dr. Tomažič i okrožni inšpektor dr. Schaubach. G. general je v svojem govori naglaso, da je Slovenijo zľubo s celim srcem i je izrazo toplo priznanje našoj delavnoj duhovščini i slovenskomi ljudstvi.

Kelko je v državi uradnikov. Po poročilaj finančnoga ministerstva je zdaj v državi 201.058 uradnikov. Za uradniške plače ide pol šest milijard Din.

ZA NEDELO.

Po risalaj dvajseta i prva.

Evang, sv. Mat. vu 18. tali.

Vu onom vremeni pravo je Jezuš včenikom svojim priliko eto: Prispodobno je včinjeno Králestvo nebesko k človeki králi, ki je šteo račun činiti s svojimi slugami. I kda bi začao račun činiti, postávljeni je pred

Naši bratje v Italiji.

Pred kratkim smo poročali, kak žmeten je položaj Slovincov i Hrvatov, ki so ostali pod italjanskov oblastjov. Fašistični režim zatira vse, ka je slovensko. Slovenske dome je že prle vzeo. Naše brate čaka gospodarska i narodna smrt. Goriška Zadrúžna zveza je pod fašističnim vodstvom prišla na rob prepada. Ma milijonske zgube.

Najbole divje se zaganjajo fašisti v slovenski jezik. Fašistični listi ga sramotijo. Iz šol so slovenski jezik že prle vrgli, zdaj listi zahtevajo, da ga tudi iz cerkve vržejo. Učitelom listi naročajo, naj včijo deco italjanske cerkvene pesmi i molitve. Proti tomi postopanji je Vatikan zavzeo odločno stališče. Kelko bo to pomagalo, nam pokaže prihodnjost.

Klanje delavcov v Moskvi.

V Rusiji je znova zavladala lakota. Polševiška oblast rekvirera i drugim državam odava žito, ruski narod pa je zročeni groznoj smrti od glada. V Moskvi je glad delavce prisilo do demonštracij. Pribežali so iz fabrik ino so po vulicaj kričali: „Doli Stalin! Doli komunizem! Smrt Stalini!“ Oblasti so z velkov ostročov nastopile proti delavcom. Sklenolo se je, da trbe v Moskvi streliti vsaki den do 100 ljudi, dokeč ne bo mira. Dosta delavcov je že postreljenih. Med temi je dosta takših, ki so tudi sami bili komunisti, dokeč neso videli, kak grozen je komunizem.

Žabe — zavarvane z zakonom.

Tirolski deželni zbor je pred nedavnim sprijao zakon, šteri zabranjuje klanje i odavanje žab. K tomi ga je prisililo poročilo sanitetne oblasti. Ta oblast je namreč dognala, da število mäh, komarov i müšic grozno narašča i vse to zavolo toga, ar se spokole preveč žab, ki vničujejo komare i müšice. Zdravstveni urad je opemno merodajne činitele, da preti Tirolskoj malarija i drugi poprijeti betegi, če se ne zabrani klanje žab. Tak je bio za varstvo žab izdani zakon, ki de jih gotovo dobro čuvao.

njega eden, šteri je dužen bio njemi deset jezér talentomov. Kda bi pa ne meo, odket bi pláćao, zapovedo ga je gospod njegov odati i ženo njegovo i sine i vsa, ka je meo, ino pláćati. Doli spádnovši pa on sluga, molo se je njemi, govoreći: mej potrpljenje z menom i vsa ti pláćam. Smilüvao se je pa gospod nad onim slugom, odpüsto ga je i dug njemi je engeüvao. Vün idoči pa on sluga, našeo je ednoga z svojih službenih tivárišov, ki je dužen bio njemi sto sodov; i zgrabivši davio ga je govoreći: pláćaj, ka si dužen. I doli spádnovši te službeni tiváriš njegov, proso ga je govoreći: potrpljenje mej z menom i vsa ti pláćam. On je pa ne šteo; nego je šo i vrgo je njegova v temnico; dokeč bi dug pláćao. Vidévši pa njegovi službeni tiváriše, štera so se godila, jáko so se razsrdili; i idoči pripovidávali so gospodi svojemi vsa, štera so včinjena. Teda je prizvao njega Gospod njegov i veli njemi; sluga nečamuren, ves dug sam ti odpüsto, da si me proso. Nejlise je trbelo záto i tebi smilüvati nad tvojim službenim tivárišom, kak sam i jas nad te bom smilüvao? i razsrdivši se gospod njegov, dao ga je hoherom, dokeč bi ves dug pláćao. Tak i Oča moj nebeski včini vam; če ne odpüstite vsáki brati svojemi z srcá vašega.

Dopis iz Rakičana.

Naši kmetovalci se jako tožijo nad skrajno slabim jesenskim vremenom. Dežja je pa že teliko, da ne vemo kaj bo če de šlo tak to naprej. Ledava je že drügič prestopila svoje brege i se izlela vün. Lüdje še žita

neso posejali, čeravno je že zadnji čas, da bi posejali tüdi že pšenico. Vnogi majo še krumpiše v zemli. Proso i hajdino so še nekak spravili, čeravno je ostalo precí zrnja na njivi. Mlatili so napol süho proso i hajdino, a glavno je, da so jo spravili. Neštérni so meli še srečo, da so celo hajdinico posüšili. Kda smo bili potrebni dežja, kda so bile njive sühe kak goba, ga ne bilo, zdaj ga pa je palik preveč. Kmet ležej obdela svojo zemlo kak grof, on ide na delo kda more, plačani delavci pa ščejo delati samo v določenom časi.

Edno dobroto pa mogoče le prinese nesrečna mokra jesen. Voda je záležala mišje luknje i se tak vidi, da bo ta akcija bole pomagala, kak ona, štero pripravljajo kmetijski strokovnjaki, ki so se zbrali v ponedelk v Beltincih, da razpravljajo, kak trbe zatirati to nadlogo. Banovina je dala v te namen 10.000 Din. i je s tem pokazala, da se briga za našega kmetovalca, za ka se njoj lepo zahvalüjemo. Na kmet. šoli v Rakičani so začnoli deliti sadna drevesca, ki so jako lepa. Nad 1300 falatov jih odide med narod, prihodnje leto pa še ednok telko, za dve leti pa se jih lahko odda že več jezer. Ravnotam nameravajo prirediti brezplačen tečaj za pletarstvo, ka smo že zadnjič razgla-

sili. Kak smo zvedeli, je pa zanimanje za tečaj malo i se samo malo lüdi javla. Če ne bo zadosta obiskovalcov, se tečaj nede vršo, ar šola vnogo košta. Trbe plačati mojstra dati vrbe, prostor, kürjavo itd. to vse pa košta. Želimo, da se javi zadostno število dečkov ali deklin, ar samo njim je to v hasek. Javijo naj se kemprle, ar b 10. novembra že začnoli. Dne 19. t. m. so meli tam tečaj od sajenja sadnoga drevja i je bilo zadosta zanimanja. 26. t. m. so si pa šolo ogle. dali obiskovalci kmetijske nadalüvalne šole v Celji. Vidi se, da šola že hasnovito delüje za našega kmetovalca, še prle kak je popolnoma vrejena, ka bi pa želeli, da se kemprle zgodi, da bi šola mogla začnoli s poukom. Vüpamo, da kr. banska uprava zadosti toj srčnoj želi prekmurskoga kmetovalca, šteroj se pa pridrüžuje tüdi vse meščanstvo, ki zna, da je dober kmet steber države.

Naznanjam

cenj. občinstvi, da popravlam snežne čevle i galoše ino izdelüjem navadne čevle z gumi podplati

KOLOŠŠA JANEZ, čevlar

Cvetna ulica 5.

4

„LJUDSKA SAMOPOMOČ“ v Maribori

Aleksandrova c. 45|II. (nasproti glavnomi kolodvori)

najveške podporno društvo za slučaj **smrti** v Dravskoj banovini **sprejme** vsako **zdravo** osebo od 1. do 90. leta i **splača** opravičenci po vmrloj kotrigi do največ **Din. 1000.— 2000.— 10.000.— 20.000.—** i tüdi več podpore.

Smrtni prispevki znašajo po **50** par ozir. Din. **1.— 2.— 5.— 10.—** za vsaki smrtni slučaj.

Društvo ma dnes nad **18.000 kotrig** i je izplačalo dozday že nad **17.000.000.— Din.** na podporaj.

Če še neste kotriga toga društva, zahtevajte taki brezplačno pristopno izjavo.

Za naše male.

Na zahtevo g. Talanyi Franca, vrednika i izdajatelja kalendara „Dober pajdaš,“ sporočamo vsem, da so tiste povestice, ki so izhajale v tom kotički pod imenom Vogrin Štefan, kak tudi tisto, ka je pod njegovim imenom v novom kalendari Srca Jezušovoga, vzeto iz starih kalendarov „Dober pajdaš.“

Pri toj priliki prosimo vse tiste, ki nam pošilajo povestice, vganke, smešnice itd. naj toga ne prepisujejo iz kakših knjig i kalendarov, nego naj pošlejo samo tisto, ka sami spišejo.

Uredništvo.

LITROP ŠTEFAN:

Krao, müha i pavuk.

Ednok je bio eden mládi krao, ki je vsigdar mrmrao proti Bogi, kda ga je müha piknola, ka zakaj je Bog vse to stvorô, ka mühé ne bi trbelo, ar samo človeka čemer. Meo je pa z ednim drugim kralom svajo i se je bojava naj ga te najde doma i ga buje. Šo je zato vün iz svoje hiše v log i se je tam skrivao. Kda pa je várao, ka njegov nasprotnik idé za njim, je bežao celi dén, te pa je trüden gratao i si je dolilegeo pod edno debelelo drevo. Nato bi skoro prišeo tá tisti, ki ga je iskao, samo da je priletela edna müha i ga je na lici pik-

nola. Zdaj se je prebüdo i bežao dalje. Našeo ga je pa večér. Vlégio si je palik v edno pečnico. Spao je tri dni. Tam je pa bio pavuk, šteroga kralič tudi ne rad meo, ki je začno plesti pavočino okoli lüknje. Spleo je tak nagosto, da je ne bilo mogoče videti notri. Kda pa pride nasprotnik njegov ta do te pečnice si pogučavle sam pri sebi: „Tü more biti, zdaj ga zgrábim i de njemi smrt“, kda je pa vido pavočino si je mislo: „ej ne bom šo tü notri, tü že više leto dni nišče ne notri hodo. Zdaj kralič, kda vse to čüje, si misli: „ej pávok to je najbolša stvar na sveti, te človeka smrti reši.“ I je te spoznao, da ka je Bog stvorô, je vse dobro.

VGANKE.

Predzadnja številka. Rešitev je poslaog Vogrin Štefan. Dobi knigo: Fantič le gor vstan!

Zadnja številka. Rešitev:

1. Pozdrav izdajatelji Novin.
2. Dveri, lampca, tram (čakatur).
3. Prosvetno društvo.
4. Trs, 5. Tristvtridesetdva (332).
6. Leto. 7. Oves pojeta, konjov pa nemreta.

Novo vganke:

1. Kalendar. Ka je to?

1930. Andrejšček-November ma 30 dni.	
1. Sobota	uo, pg, kj, ei, sm,
• Vsi sveti	mm, mi, oi, lj, šv, os, en, bd, ca, sü

2.

	n							
	l							
s	i	r						
o	k	o	i	v				
n	r	a	č	n	p	o		
i	m	o	i	m	n	n	m	m

Za koga je te spomin?
Obe poslaog M. Bošnjak,
Petanci.

3.

	er			
vc	a	vz		
rc	a		k	on
s	e	t		
	o			

Ime i rojstni kraj slovenskoga pesnika.
Poslala Horvat Marija, Vančavas.

4. l, a, t, a, r, a, u, a, n, a, u, a, z,
r, r. Slovenski pregovor.

5.

Dr. A. Pav
Kotor

 Ka je te gospod?
Obe poslaog Gider
Vančavas.

Gospodarstvo

Gospodarska konferenca v Bukarešti. Kak sami vidimo, vlada pri odaji poledelskih pridelkov velka kriza. Cene so spadnole skoro na polovico. To se ne zgodilo samo pri nas, nego tudi v drugih državaj. V nešternih je položaj še hüši. Za toga volo so se v Bukarešti zbrali zastopniki poledelskih držav (Jugoslavije, Vogrske, Bolgarske, Romunije, Češko-slovaške itd.) i so se razgovarjali, kak bi se mogli spraviti poledelski pridelki na plac i kak bi se zboljšale cene. Zastopniki so sklenoli, da bodo poledelske države sküjno nastopale, ar se samo tak da dosegnoti kakši uspeh.

Rusija pozročila padec cen. Da so cene lani spadnole, je bila kriva Amerika, ki je na svetovni plac poslala falejšo zrnje, kak je bilo naše. Letos so cene zrnji še vno go bole spadnole. To je pozročila Rusija. Brezsrčna bolševiška vlada posili jemle lüdstvi zrnje vkraj i ga pošila v druge države za polovično ceno. Se razmi, da to zrnje vsaki raj küpüje, kak naše drago. Da bi se tudi naše zrnje odavalo, so mogli iti trgovci s cenami dol. To de tak dugo trpelo, dokeč de mela Rusija zrnje na oda-

jo. Bolševiki majo pri pobijanji cen te namen, da bi pozročili svetovno gospodarsko krizo.

Cene v Maribori. Goveja živina: cene za kilo žive so: debeli jünci 9—9.50 Din., poldebili jünci 7—7.50 Din., plemenski biki 6—6.75 Din., biki za klanje 6.50—7.25 Din., klavne krave debele 6.65—7.50 Din., plemenske krave 5—6 Din., klobasarice 4 do 5 Din., mlada živina 6.50—9.50 Din. **Mesne cene:** od jüncov I. 18—20, od jüncov II. 16—18 Din., od bikov, krav, telic 14—16 Din., telečje I. 24—35 Din., II. 16—20 Din., svinjsko 15—18 Din za kg. **Svinje:** mladi prasci 5—6 tednov stari 50—100 Din., 7 do 9 tednov stari 130—200 Din., 3—4 mesece 250—300 5—7 mesecov 400—450 Din., 8 do 10 mesecov 550—650 Din., 1 leto 900—100 Dinarov.

Svinje dajte cepiti. Svinjska rdečica je tudi to leto pozročila na jezere i jezere škode. Če bi bile svinje ceplene, bi se to ne zgodilo. Pomagajte si, dokeč ne prekesno. Prasci dajte vcepiti, da ne bo straha pred rdečicov. Če se v ednoj vesi priglasi na ednok več vertov, cepljenje ne pride predrago.

Penezi (30. oktobra): dolar Din 56.—, Argentinski peso Din. 21, šiling Din. 7.90, lira Din 2.90, pengó Din 9.80, marka Din 13.37, urugvajski peso Din. 50, frank Din. 2.20.

Zamenim

tikveno seme nezlüščeno 5 kg. za 1 l. zmirom čistoga olja **ALBIN SAGADIN** Beltinci. 6

Slüžba.

Veleposestvo v Gornjoj Lendavi sprejme sledeče konvencijske uslüžbence: kočise, bëroše i gulaše k goveji živini. — Poizve se pri g. HARTNER v M. Soboti. 1

Vapno je zdaj v jesen za 300 Din. falejšo vagon, kak na sprotlike, i po zimi pogášeno za polovico več zaleže. Naročajte pri V. BRATINA Križevci pri Ljutomeri, ki ma za Prekmurje glavno zastopstvo. 3

K odaji trgovska hiša

z 2 lokaloma i stanovanjom sposobna za vsako trgovino. Zglasiti se trbe pri lastniki 3

v Beltincih št. 20.

JEDINI SLOVENSKI ZAVOD BREZ TŪJEGA KAPITALA JE VZAJEMNA ZAVAROVALNICA v LJUBLJANI, Dunajska cesta 17.

Sprejema v zavarüvanje:

1. Proti ognji: a) za raznovrstne izdelane stavbe kak tudi stavbe med časom zidanja, b) vse gibajoče blago, pohištvo, zvine i spodobno; c) polske pridelke, zrnje i krmo.
2. Zvine glaže proti razpoki i prelomi.
3. Sprejema v živlenskom oddelki zavarüvanje na doživetje i smrt, dečinski herb, dale penzijska i ljudska zavarüvanja v vseh spremembaj.

Zastopniki v vseh mestih i faraj. Glavno zastopstvo za Slovensko Krajino pri upravi NOVIN v ČRENDOVCIH, štira potom svojih širitelov i drugih pomočnikov, štirih imena bomo objavili, ide vsem na roko. Javite se pri njoj i dobitz vsa pojasnila brezplačno!

Dober leder i poplatje.

Če štete biti zdravi v vlažnom jesenskom i zinskom vremeni, morete meti dobro obüteo i z dobroga ledra. Fál je samo dober leder, slab leder je dragi. Zakaj? Dober leder trikrat tak dugo drži kak slab i se samo ednok od dela plača. Dober leder pa samo pozna, što ma dugoletno prakso v njem, ne pozna pa ledra, što je ne meo posla z njim, kakšteč se hvali. Vsi vučeni šoštarje i kmetje posvedočijo, da je pri meni dober leder i poplatje, ar mam 30-letno prakso v njem. Kmetje, štiri pri meni leder küpüjejo, dobijo vsigdar po meri, ne več i ne menje, kak nücajo. Šoštarje pa, štiri pri meni leder küpüjejo, majo vsigdar delo. Zato vsi, ki štete meti za jesen i zimo dobro obüteo, dober leder, dobre poplate i fál, to vsigdar dobitz pri ŠKAFAR JOŽEFI trgovci v Beltincih. 4

Zabelo

dobite v vsakoj vnožini najceneje. Pitajte za najnižšo ceno v svoj hasek v trgovini F. SENČAR Ljutomer. 2

Betege pri svinjaj

zabranite, če jim dodenete konči dvakrat na teden

MASTELIN

Svinje se bodo dobro redile i postanejo debele. Mastelin dobitz v vseh trgovinaj i apotekaj. 4

K odaji.

V Tešanovcih pri g. KREPS JOŽEFI se odata dve kobili, dve dojnivi kravi krumpišje ino kukorca. Što šče küpiti, se lahko vsaki den zglási. 1

Odaja živine.

Uprava veleposestva v Gornjoj Lendavi oda po ugodnoj ceni več dobrih krav i jalovine i ednoge 10 11 mesecov staroga kanžara jako dobre fajte. 1

RAZGLAS.

Kmetje delavci nalagajo svoje prišparane peneze samo v

RMEČKO HRANILNICO i POSOJILNICO v GORNJOJ LENDAVI,

štira obrestüje vloge po 8%, posojila pa dava po 1%. Kmetje ta kasa je Vaša i z njov opravljajo samo kmečki ljudje. (Porcijo) Rentni davek od vlog plačüje kasa sama. Vlog je že prek 1,000.000 Din., dobroga stanja za kaso pa 30,000,000 Din. Pridite vsi v svojo domačo kmečko kaso, kde te posluženi po svojoj voli. 4

Tri mizarske pomočnike

i ednoga vajenca sprejme taki PÉTEK JOŽEF mizar v Bogojini.

Sprejme se dobro izučen

čevlarski pomočnik.

Poizve se v Prekmurskoj tiskarni v M. Soboti.

IZŠLA JE

BLASNIKOVA

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1931.

ki ma 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kalendar, ki je bio že od naših pradedov najbolje upošteván i je še dnes najbolje cenjeni.

V „Velikoj Pratici“ najdeš vse, ka človek potrebüje vsaki den. Katoliški kalendar z nebeskimi, sunčnimi, mesečnimi vremenskimi i dnevnimi znamenji; — sunčna i mesečna potemnenja; — mesečne spremembe; — kalendar za proslavne i protestante; — poštné določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na menice, pobotnice, küpne pogodbe i račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani i Zagrebi; — vsa senja na Kranjskom, Koroškom, Štajerskom, Prekmurji, Medžimurji i v Julijskoj Benečiji; — pregled o konci brejosti živine; — tabelo hektarov v plügaj; — popis vseh važnih domačih i tujih dogodkov v pretekloj leti; — tabele za računanje interesa; — življenjepise važnih i odličnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih nüca kmetovalec i žena v hiši. —

Cena 5 Dinarov.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh vekših trgovinaj i se lahko naroči tudi pismeno pri založniki:

tiskarni J. BLASNIKA nasl. d. d. v Ljubljani. 7

Vse šolske potrebščine i knjige se dobitz v trgovini
HAHN IZIDOR v Murskoj Soboti.

ŠTEFAN LAZAR:

KRALJICA ESTERA.

Povest po zgodbi iz Sv. pisma.

Kralj je pogledal Amana.

Juda sta! je zasikal smehljaje se.

Kserkses je prikimal.

— Vem. Zato torej nisi upala govoriti? — se je obrnil h kraljici. — Saj že zdavnaj vem.

Sedaj je Aman gledal debelo.

— Odkod, gospod?

— Pred kakimi tridesetimi dnevi mi je Hegai povedal in me je s solzami prosil, da naj ne štejem tega kraljici v greh. Le tega nisem vedel, da je Mardohej njen ljubi brat!

Smehljaj se je kraljici.

— Odkrito povedano, bil sem nekoliko užaljen, da si to stvar zatajila pred menoj in te zato nisem dal poklicati po maršalih kakih trideset dni.

— Milost . . .

— Dam ti jo, Estera, toda prej te oštejem, ne kot kralj, marveč kot tvoj dobri mož. Nasproti komu neki more imeti prava žena toliko zaupanja, kakor nasproti možu? In da sta Juda . . . ? Kaj naj rečem? . . . Krono perzijske kraljice imaš na glavi!

Kaka dva trenutka se je obotavljal, potem pa je tudi Mardoheja dvignil in ga poljubil na čelo!

— Moj svak!

XXVIII.

Kserksova solza.

Sledila je sijajna pojedina. Na mizo so prinašali najljubše Kserksove jedi, Harfisti in piskači so igrali za zavesami, skozi katere so prihajale melodije ko kak nebeški zbor.

In Kserkses je bil srečen. Kraljice še nikdar ni videl tako lepe in zdelo se mu je, da Artembares še ni bil tako dovtipen. Pridno je dvigal s prijateljema čaše. Tega dneva bi ne dal za polovico države.

Toda, ko so se že najedli in napili, je Artembares vrgel senco v ta blesk.

— Kralj!

— Kaj je, šaljivec?

— Prošnjo imam do tebe.

— Povej jo in izpolnim jo!

— Lepo pravljico imam. Že zdavnaj me muči. Dovolj, da jo povem!

— Dobro.

— Ne boš posegal vmes?

— Ne.

Norec je bil bled. Začel je:

— Svočas je živel neki krivičen kralj. Kserkses mu je bilo ime. Imel je ženo. Po imenu Vasti. In med drugimi je imel tudi enega dobrega moža. Imenoval se je Agageus Aman . . .

Kserkses ga je mirno poslušal.

— Ta Aman je bil lopov in se je začel ozirati za kraljico Vasti. Ko je krivični Kserkses nekega dne prikazal veliko daritev bogovom, dasi je tudi s tem le samega sebe povelečeval, se je tisto noč, med tem ko je bila v kraljevi hiši pojedina, ta Agageus Aman, skozi skrivna vrata, kjer je navadno kralj hodil, prikradel v kraljičino spalnico in ji je izjavil, da jo ljubi.

Kserkses je obledel, a molčal je. Aman je hotel govoriti, toda kraljev pogled mu je v grlu zadušil besedo. Norec je nadaljeval:

— Kraljica je osupnila nad drznostjo tega človeka in je razburjeno protestirala zoper to zlobo. In takrat je začel Agageus Aman na kolenih prositi za milost, izgovarjal se je, da je pijan. Kraljica je hotela zvoniti telesni straži, a vendar ni storila tega, ker se je usmilita človeka, ki jo je s solzami prosil; odpustila mu ni: pojdi, nesrečnež, toda, ako mi še enkrat prideš na pot, ne bom poznala usmiljenja!

Aman je hropel, toda Kserkses ga je gledal in je z ozelenelim obrazom poslušal.

— Kraljica ni rekla Darijevemu sinu ničesar, ker mu ni hotela povzročiti boli. Agageus Aman pa je čutil na svojem vratu rabljevo vrv in se je s svojim sorodnikom Memukamom zaretil zoper kraljico. Zgodilo se je, da so prišli iz Indije poslanci in krivični Kserkses je pijan med pojedino ukazal, da se pokliče žena v obednico, da bi se pobahal z njeno lepoto. Kraljica pa ni mogla priti, ker je nekoliko prej iz radovednosti pojedla pet čebul. In krivični Kserkses je svojo zvesto ženo po hitrem zakonu, na predlog Memukana odpustil, pregnal iz dvora, ne da bi jo prej zaslišal.

V dvorani je vladal strahoten mir.

— Pregnane kraljice Bog ni zapustil. Udaril pa je Memukama. Agageus Aman se je bal, da izda tajnost one noči, zato ga je zatožil kralju, kralj ga je dal zgrabiti, vreči v ječo, soditi pa ga ni mogel, ker ga je Aman še isto noč po vojaku Atisu dal v ječi zabosti in njegovo telo ukrasti . . .

Kserksova brada se je tresla. Ostalim pa se je srce treslo.

— V dvoru krivičnega Kserksa je živel tudi velik brezbožen norec po imenu Artembares. Kapo z zvončki so mu dali bogovi, dali pa so mu z njo tudi nekaj drugega: pravo, čutečo dušo in ta Artembares je sklenil, da vse niti zločinov Agageja Amana zbere in splete iz njih zanjko. Bilo je težko delo, toda niti sem imel dovolj, kajti Agageus Aman je za to skrbel. Lotil se je druge lopovščine. Nekega Mardoheja, poštenega Juda, ki je rešil kraljevo življenje in državo, je oropal darila in ko je nekako izvedel, da je ta Mardohej sorodnik nove kraljice je začel spletkariti zoper oba, ker Agageus Aman kraljice ni ljubil . . .

Besede so odmevale topo in mrzlo ko glas usode. Kserkssov obraz je dobival različne barve, a molčal je.

— Mardohej je stal pri kraljevih vratih, da bi dobil kako poročilo o sestri-kraljici in skozi vrata je prišel Aman z dvignjeno glavo. V smislu kraljevega ukaza so padali pred njim na kolena, le Mardohej ne, ker tak pravičnež ne more upogniti kolena pred brezbožnimi lopovi. Kdo si, potepuh?! Jairov sin. (Jud?) Da. Ubijte ga. Toda naglo se je domislil nečesa drugega, s pestjo mu je zažugal! Tvoja smrt mi je premalo! Dozorel je v njem hudobni načrt, da ga s kraljico Estero vred uniči . . .

Norec je od jeze sopol.

— Šel je v palačo, ker pa Kserkses takrat ni bil dobro razpoložen, je molčal. Čakal je na pravo priliko, pred kraljem je zatožil vse judovstvo, obljubil mu je za nje nagrado, češ, da so Judje sovražniki Perzije in jih je treba iztrebiti, — in Kserkses mu jih je izročil zastonj, Aman pa je še isti dan izdal naredbu s kraljevim pečatom, da je treba Jude trinajstega Adarja pomoriti!

Glas je dvignil, tako da je obledel tudi Kserkses sam.

(Dalje)

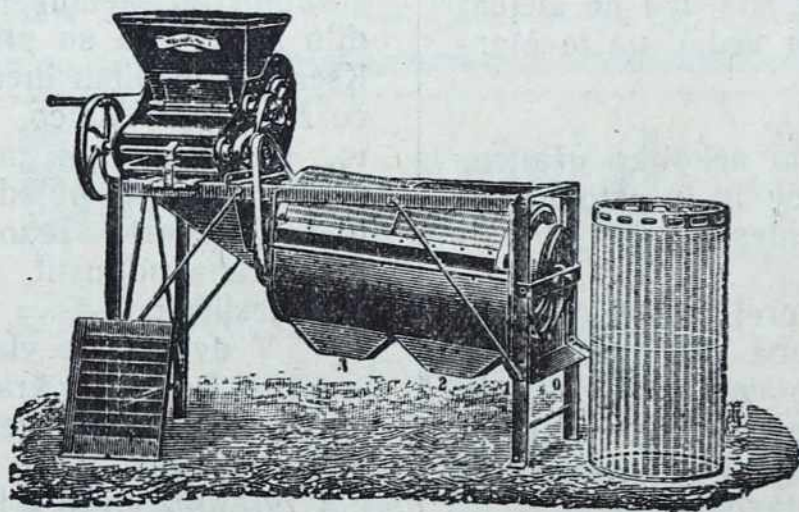
POLODELSKI MAŠINI KAK:

MAŠINI ZA SEJANJE, — TRIJERJI, — TRIJERJI TUDI TAKŠI, KI SILJE NA 4 TALE RAZTALAJO, — SLAMOREZNICE I REPOREZNICE, — PREŠE I MLINI ZA GROZDJE

so prišli dva vagona i se lahko ogledajo hrez obveze na kúp i vsaki den pri

ČEH & GÁSPÁR v MURSKOJ SOBOTI.

Vsi mašini se dobijo na rate na eno ali dve leti, takisto se dobijo mlatilni mašini, motori itd. ali pa inači pod jako ugodnimi pogoji.

Nadale se dobi tudi tam:

Vse vrste umetnoga gnojja to je Tomažova žindra, Superfosfat, kalijova sol, apne dušik, Nitrofoskal, Čilski soliter itd. po najnižjih pri večšem odjemi po originalnih fabričnih cenaj.

ČEH & GÁSPÁR trgovina z mešanim blagom **MURSKA SOBOTA.**

Navigatione Generale Italiana
(GENERALNA TALJANSKA FLOVITBA - GENOVA)

**GLAVNO ZASTUPSTVO
ZAGREB ZRINJEVAC 16.**

**NAJKRAĆI I NAJBOLJI PUT
IZMEDJU
EUROPE I AMERIKE**